

Valószínűleg azért, mert az intrikus szerepeket nem tartotta vonzóknak. Fáncsy nagy buzgalommal vett részt a Nemzeti Színház igazgatásában. Már az 1843-ban megalakult igazgatósági tanácsnak is tagja volt. És olyan kitűnő színházvezetőnek bizonyult, hogy egész 1852-ig »igazgatósági ügyvivő« (tulajdonképen: művezető) maradt. Ebben a minőségben különösen a szabadságharc utáni szomorú és nehéz korszakban teljesített megbecsülhetetlen szolgálatakat. A simulékony és előkelő modorú Fáncsy, aki Egressy szerint miniszternek, vagy diplomatának született, az osztrák cenzúránál s az ellenséges indulatú hatóságoknál sok olyan üdvös eredményt tudott keresztülvinni, ami másnak nem sikerülhetett volna. 1849. aug. 18-án a császár születésnapját — felsőbb parancsra — a Nemzeti Színházban is meg kellett ünnepelni. A »Gotterhalte« elhangzása után előlépett Fáncsy, a kitűnő szónok és a következő rövid beszédet intézte a közönséghez: »Ő császári királyi fölsége I. sz. Ferenc József előfordult születési ünnepén a Nemzeti Színház összes személyzete Öfelsége iránti legmélyebb hódolatát nyilvánítván — ez alkalommal el nem múlászthatja szent, bűzgő fohását Istenhez emelni, hogy *igazságos* kegyelme *annyi áldással* koszorúzza fiatal fejét, *amennyi üdvöt* Öfelsége az annyi viszályok által hányatott magyar nemzetre hoz.« Ezzel a beszéddel megelégedhettek az osztrákok is, de a magyarok is kiérezhették belőle a magukét. Igazi diplomata nyilatkozat volt. Fáncsy nagy mestere volt a szónak, színpadon, szöszéken és íróasztalnál egyaránt. Kitűnő műfordító volt. Németből, franciából több darabot fordított a Nemzeti Színház részére. Azonkívül szívesen bocsátkozott hírlapi harcokba a Nemzeti Színház érdekeiért. Nagy feltűnést keltett annak idején a »Pesti Napló«-ban, »Cserháti levelek« című cikksorozata (1854-ben), melyben a színház igazgatás hibáit s azok orvoslási módjait tárgyalja. Ő ekkor már nem vett részt az igazgatásban. Mert amikor gróf Festetics Leót nevezték ki művészi igazgatónak, visszalépett a művezetéstől. Nem szívesen tette. A visszavonulás sok fájdalmat okozott neki és siettetette korai halálát. 1854-ben már nagy beteg volt, de azért még egyszer eljátszta

Tartuffe-öt. Még egyszer — utoljára. December 18-án a »Windsori csalfa hölgyek«-et vették elő jutalomjátékaul, de a nagybeteg Fáncsy ebben az előadásban már nem vett részt. Negyednapra rá meg is halt, 45 éves korában. (1854. dec. 22-én.)

Hátramaradott családja javára a Nemzeti Színház 1855. jan. 21-én hangversenyt rendezett.

Nagy színészt, kitűnő rendezőt és kitűnő művezető-igazgatót veszített halálával a Nemzeti Színház. (Pataki József.)

**Fáncsy Tamás**, színész, sz. 1866-ban, *Hidvégen*. Színipályára lépett 1889-ben, a Népszínháznál. 1922. szept. 1-én nyugdíjba ment.

**Fanfare** (fr. = fanfár), billentyű nélküli harsona, mint zenekari hangszer újabban három billentyűvel van ellátva. Lehet trombitával is helyettesíteni. Nálunk többek közt a »Próféta«, »Aida« és »Lohengrin« c. operákban fordul elő mint kürtjelzés, de a shakespeare-i darabokban is szerepel, olyankor, midőn egy fejedelem vagy valamely hírhozó érkezését jelzik a szín mögött.

**Fára József**, író, szakmunkája: »A balatonfüredi színház megalapítása és működésének első évtizedei.« Zalaegerszeg, 1925.

**Faragó (Fried) Dezső**, színész, sz. 1889. márc. 15-én, *Budapest*en. Horváth Zoltán magániskoláját járta, majd Gerő Ferenc igazgató társulatához szerződött. 1908. évben vizsgázott, ezután Nádassy József színigazgatóhoz szerződött és később több vidéki társulat kötelékébe tartozott. A nagyvárad színházától 1914-ben bevonult és 42 hónapi frontszolgálat után szerelt le. Két ízben sebesült meg és több kitüntetést kapott. Huga: *Fátyol Hédi*, színésznő. (L. o.)

**Faragó Ferenc**, magyar születésű new-yorki író »Pincohel« címen színdarabot írt, melyet 1927-ben sikerrel adtak elő Newyorkban.

**Faragó Géza**, festőművész és grafikus, sz. 1877. jún. 25-én, *Budapest*en, megh. 1928. szept. 23-án, u. o. Ujházy Ferenctől nyerte az első oktatást a rajzban s azután